

Museumkevers.

Op één van de voorbije vergaderingen van Atalanta viel de vraag of de soms massaal voorkomende museumkevers op bloemen dezelfde zijn als deze, die onze verzamelingen zo begeren. In mijn tuin staat nu een perkje van minder dan één vierkante meter met geitenbaard (*Aruncus Dioicus*) dat jaarlijks in de junimaand wemelt van de museumkevertjes. Met een grote trechter en een bokaal heb ik het ganse zootje bij elkaar geschud en eens van naderbij bekeken: ziehier het resultaat.

Niet minder dan 400 pietluttige kevertjes, die nauwelijks de 2mm overschrijden! Samengeveegd vullen ze amper een grote vingerhoed. De enkele mooie penseelkevers (*Trichius fasciatus*) waren reeds weggevoegen bij de eerste verstoring. Wat rest behoort tot vier families: *Dermestidae* (aaskevers), *Nitidulidae* (glanskevers), *Mordellidae* en *Curculionidae* (snuitkevers).

Dermestidae:

Drie verschillende *Anthrenus*-soorten werden geteld: *A. verbasci* (133 ex.), *A. fuscus* (56 ex.) en *A. pimpinellae* (1 ex.). De gevreesde *Anthrenus*-soorten zijn beter gekend onder de naam van museumkever of tapijtkever. Hoewel de meeste *Anthrenus*-soorten insectenverzamelingen kunnen aantasten rangschikt Freude, Harde & Lohse *A. verbasci* bovenaan het lijstje, erger dus dan *A. museorum*, wiens naam ietwat misleidend doet vermoeden dat deze de enige echte museumkever is. *A. fuscus* OLIV. en *A. pimpinellae* F. worden eerder bij uitzondering binnenshuis (als schadelijk in verzamelingen) aangetroffen.

De gevreesde tapijt- en museumkevers van het genus *Anthrenus* leven als adult voornamelijk van bloempollen en nectar: de larven daarentegen leven in vogelnesten, waar ze zich voeden met veren van het nestmateriaal of ook op de vacht van dode dieren. Veren, vacht, dierlijke schubben, huidschilfers en haren bevatten allen het eiwit keratine dat als basisbestanddeel van

het voedsel van de museumkevers dient. Keratine wordt ook wel 'hoornstof' genoemd omdat dit het voornaamste eiwit vormt van de hoornlaag van de huid. Tapijten waarin (schapen)wol verwerkt is of zijdestoffen (op basis van spinsel van de zijderups) zijn ook voornamelijk opgebouwd uit keratinemoleculen. Ook bijvoorbeeld honden- of kattenhaar, opgeslagen voedsel of insectenverzamelingen horen bij het lijstje voedsel voor de larven.

Hoe de kever binnenshuis belandt? Feit is dat de kevertjes zeer vlot rondvliegen bij zonnig weer en door hun afmetingen niet veel nodig hebben om ongezien binnen te komen.

Naar het einde van de zomer toe legt het wijfje een veertigtal eitjes af. Buitenshuis worden eitjes afgezet bij een spinnenweb, een bijen- of wespennest, een vogelnest... kortom overal waar dood dierlijk materiaal te vinden is; Binnenshuis zijn wollen tapijten, zijdestoffen, opgezette vogels of zoogdieren, insectenverzamelingen, gedroogde planten en hoorn ideale voedingsbron voor de taaie larfjes.

Ontwikkeling van ei tot imago neemt ongeveer een jaar in beslag, maar kan ook twee keer zo lang duren naargelang de leefomstandigheden: het volwassen insect leeft slechts enkele weken.

meer info: <http://www.ipm.ucdavis.edu/PMG/PESTNOTES/pn7436.html>

Bruchidae:

Naast de museumkevers werden 23 exemplaren van de brem-zaadkever (*Bruchidius fasciatus* Ol.) geteld: de brem-zaadkever wordt beschreven als een pollenvreter met voorkeur voor bloemen die veel pollen produceren zoals spirea-soorten, gagel en boekweit. Eitjes daarentegen worden afgezet op verse peulen van brem: de larven voeden zich elk met een zaadje. *Bruchidius fasciatus* is een typisch Europese soort die sedert 1990 in Nieuw-Zeeland en later ook in Australië en in het westen van de Verenigde Staten ingevoerd wordt als biologische bestrijding tegen agressief oprukkende brem (*Cytisus scoparius*): de gewone brem, een in oorsprong Europese plant, is daar als sierplant binnengebracht en vervolgens (soms massaal) verwilderd.

meer info :

http://www.landcareresearch.co.nz/research/biosecurity/weeds/Broom/broom_seed_beetle1.asp

Mordellidae:

Zo mogelijk nog sterker vertegenwoordigd maar minder opvallend door hun kleine afmetingen zijn de *Mordellidae* van het genus *Anaspis*: *A. maculata* FOURCR. (170 ex.) en *A. regimbarti* SCHILS. (5 ex.) . De imago's zijn echte bloembezoekers en pollenvreters. Evenals

de museumkevers worden ze ook dikwijls op meidoorn gevonden. De larven leven op hout. Hoewel deze soorten in enorme aantallen voorkomen is er echter zeer weinig soortspecifieke informatie te vinden: welk hout? Dood hout of levend hout? Het blijven nog onbeantwoorde vragen.

Nitidulidae:

Ook enkele glanskevers (*Nitidulidae*) werden gevonden: de meeste glanskevers zijn verbonden met bossen of hout: ze leven in gangen van houtkevers, van boomsappen of van zwammen. Een beperkt aantal glanskevers is voor hun voeding volledig aangewezen op

bloemen en pollen: zo'n soort is *Epuraea melanocephala*(MARSHAM). Van deze soort werd één exemplaar gevonden.

Interessanter echter is de glanskever *Meligethes aeneus* F. (9 ex.) : deze is beter gekend als de

koolzaad-(glans)kever. Een onooglijk klein speldekopje maar toch een schadelijk diertje van formaat! In een eerste stadium vreten de imago's de bloemknoppen en bloemen aan van verscheidene kruisbloemigen en vervolgens genieten ze van de pollen: de larfjes voeden zich uitsluitend met de bloemknoppen (en het zaad) van de koolzaad- en raapzaadbloem. Hier rijpt het schoentje: sedert enkele jaren worden koolzaadvelden

aangelegd voor de productie van biologische olie: een vorm van hernieuwbare bio-brandstof als alternatief voor fossiele brandstoffen. Het voordeel van koolzaad is dat de olie kan bereid worden door koud-persen: een mechanische bewerking die weinig vervuילend is terwijl het pulp bovendien kan verwerkt worden in diervoeding.

Meer informatie over gebruik van koolzaad vind je bijvoorbeeld op de website van het Vlaams Agrarisch Centrum.

meer info : <http://www.regional.org.au/au/gcirc/3/243.htm> , <http://www.vacvzw.be>,

<http://www.zin.ru/animalia/Coleoptera/eng/kirejt4.htm> A.G. Kirejtshuk: essay on the family Nitidulidae from the monograph

Curculionidae:

één exemplaar werd gevonden van het snuitkevertje *Neosirocalus floralis* Payk. (*Ceutorhynchinae*) : evenals de hogergenoemde glanskevers komt deze soort volgens Freude Harde en Lohse algemeen voor op kruisbloemigen (zoals herderstasje). De larve ontwikkelt zich in de peultjes van verscheidene soorten kruisbloemigen. Het is wellicht het overaanbod van stuifmeel bij de geitenbaard (familie van rosaceae) die ook de kruisbloemliefhebbers verleidt.

Determinatie gebeurde met Freude-Harde-Lohse, die Käfer Mitteleuropas